

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
 ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת בחוקותי

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

לימוד לשם שמים

מצינו בגמרא (סוכה מה, ב וברש"י שם) שאמר רבי שמעון בן יוחאי: "ראיתי בני עלייה (צדיקים המקבלים פני שכינה אחר פטירתם) והן מועטין". ושואלת הגמרא: וכי הצדיקים כל כך מועטים, והרי אמר רבא שישנם בשמים שמונה עשר אלף שורות של צדיקים העומדים לפני הקב"ה ומחיצתם לפני מלאכי השרת? ומתרצת הגמרא: שישנה מחיצה (אספקלריא) החוצצת בין הצדיקים לשכינה, ולרוב הצדיקים המחיצה אינה מאירה כל כך והם לא יכולים לראות דרכה את השכינה בבירור. אך ישנם צדיקים מועטים שמחיצתם זכה ומאירה והם זוכים לראות את השכינה בבירור, ועל צדיקים מועטים אלו התכוון רשב"י באומרו: "ראיתי בני עלייה והן מועטין".

ומוסיפה הגמרא ושואלת: והרי אמר אב"י שלא פוחת העולם משלושים ושישה צדיקים שמקבלים פני שכינה בכל יום? ומתרצת הגמרא: שאמנם ישנם שלושים ושישה צדיקים שאספקלרייתם מאירה והם זוכים לקבל פני שכינה, אולם עדיין זקוקים הם לרשות כדי להכנס לפני הקב"ה ("דעיילי בבר"), אך הבני עלייה אשר עליהם אמר רשב"י שהם מועטים, לא רק שהם זוכים להסתכל בפני השכינה דרך אספקלריא מאירה, אלא הם גם רשאים להכנס לפני הקב"ה בכל עת שהם חפצים ללא בקשת רשות.

מדברי חז"ל הללו עולה שישנם שלוש דרגות בעובדי ה': א. המסתכלים בשכינה דרך אספקלריא שאינה מאירה. ב. המסתכלים בשכינה דרך אספקלריא המאירה אך צריכים רשות להיכנס. ג. המסתכלים בשכינה באספקלריא המאירה ואף רשאים להיכנס בכל עת ללא צורך בבקשת רשות מהקב"ה. האור החיים הק' מפרש שמה שנאמר בפרשתנו: "אם בחקותי תלכו" בא ללמדנו כיצד נזכה לדרגה הנפלאה של "תלכו" - ללכת בכל העולמות העליונים ללא כל צורך בבקשת רשות - ואומרת התורה שלזה זוכים על ידי "אם בחקותי" - כלומר: "באמצעות השתדלות התורה כמצטרך", כלשון האור החיים. ויש לפרש את דבריו הקדושים על פי מה שאמרו חז"ל (בבא מציעא פה, ב) על פסוק זה עצמו שמביא האור החיים: "קטן וגדול שם הוא ועבד חפשי מאדוניו" - "כל המקטין עצמו על דברי תורה בעולם הזה נעשה גדול לעולם הבא, וכל המשים עצמו כעבד על דברי תורה בעולם הזה נעשה חופשי לעולם הבא".

וכך ממש הוא גם בנוגע ללימוד התורה: "המקטין עצמו על דברי תורה" פירושו - שהוא מרגיש את עצמו כקטן שאין מעשיו כלום, ותורתו ומעשיו אינם שווים מאומה. וכן "המשים עצמו כעבד על דברי תורה" פירושו - שאין לו כל נגיעה אישית מן הלימוד שהוא לומד, אלא מזכה את כולו לכבוד אדונו, ה' יתברך, ולומד רק לשמו ולא לשם שום פניה אחרת.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

להתחזק באהבת חינום

צריך להתרגל לחפש באנשים דברים טובים ולא ההיפך, וכמו שכתב ר' אלימלך מליזענסק זיע"א בתפילה שחיבר: "אדרבה, תן בליבנו שנראה כל אחד מעלת חברינו ולא חסרונם". וזה היסוד שמלמד אותנו בעל התניא, לאהוב כל אדם ולשמוח בהצלחתו של כל אדם, ובזכות זה שאתה אוהב את הבריות ומקרבן לתורה ואתה חביב עליהם, תהיה לך סייעתא דשמיא עצומה, כי כשאדם יוצא ממך שמח, כגון שעזרת לו לפטור איזה בעיה שהיתה לו, הסייעתא דשמיא שיתנו לך אחר כך תהיה גדולה לאין קץ.

וזו היתה דרכו בקודש של מורנו הבעל שם טוב הקדוש שאהב כל יהודי בכל להט נשמתו, וגילה בעולם את מעלתו הנשגבה של כל יהודי, ושגודל חיבתו של כל יהודי לפני אביו שבשמים היא ממש כאהבת אב ואם לבנם יחידם, הנולד להם לאחר מאה שנות צפייה לפרי בטן. ולכן כשעשה הבעל שם טוב בשנת תק"ז עליית נשמה, ובין היתר הגיע גם להיכלו של משיח, ושאל אותו 'אימתי יבוא כבודו?' השיב לו המשיח שיבוא כאשר תתפרסם דרכו של הבעל שם טוב ותתגלה בעולם, ויפוצו מעיינותיו חוצה. והיינו משום שחורבן בית שני היה בעוון שנאת חינום כנ"ל, וכיון שעוון זה עודנו מרקד בינינו, לכן מתארכת הגלות המרה עוד ועוד.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
21:12	20:15	19:23	ירושלים
21:09	20:14	19:22	תל אביב
21:13	20:17	19:26	חיפה
21:09	20:14	19:22	באר שבע

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

נס גלוי!

לפני 25 שנה בהיותי בהיריון ראשון אשר לצערי נקלט בצורה מסוכנת, הייתי מאושפזת המון זמן בבית חולים, כאשר לא היה מנוס מלעבור ניתוח שלאחריו לא אוכל יותר להיכנס להריון, כמוכן שלבחורה צעירה שרק נישאה זו היתה בשורת איוב.

לא הפסקתי לבכות ולהתפלל וביקשתי מבעלי שיפנה לצדיק הרב יורם אברג'ל, כאשר אני כבר בצום ומספר שעות לפני הניתוח, בעלי הלך לכבוד הרב והרב אמר לו "כפי שנכנסה כך גם תצא", בעלי יצא מהרב אך לא הבין את דבריו וביקש מעוזרו של הרב שיסביר לרב שזה מקרה חירום, ושאני לפני ניתוח אז לאן אצא?? וכנראה שהרב לא הבין את בעלי ואת הבעיה, העוזר נכנס אל הרב כי בעלי מיאן ללכת משם, וכאשר העוזר יצא זאת היתה אותה תשובה כמו התשובה שנאמרה לבעלי, בעלי מאוכזב מאד נסע משם לבית החולים ואמר לי את דברי הרב שגם אני לא הבנתי.

כאשר אני על שולחן הניתוחים לפתע נכנס הפרופסור הבכיר ומבקש לראות שוב את הבדיקות, ואז לפתע הוא אומר אין צורך לנתח כל מה שהיה שם איננו, פשוט נעלם וכדי לאשש ולאמת את דבריו הוא עשה לי אולטראסונד ובדיקות דם חוזרות, שוב הבדיקות מראות שכל המדדים תקינים וגם בצילום הכל נעלם, ואכן כפי שהרב צפה ברוח קדשו, שאכן כפי שנכנסתי כך יצאתי שלמה בש"ס וברמ"ח איברי בלי שחסר לי דבר בגוף, כאשר בדיוק מספר שעות קודם לכן עמדתי לאבד את הסיכוי להיות אמא.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

הלכות בציעת הפת

שאלה: מי שאינו אוכל לחם כלל, האם יכול לברך המוציא לחם מן הארץ רק כדי להוציא את האחרים ידי חובתן? ועל זה הדרך, אב שאינו יכול לאכול לחם כלל, ורוצה לברך המוציא כדי להוציא את הילדים הקטנים ידי חובה רק כדי לחנכם במצוות, האם רשאי לעשות כן או שמא גם בזה יש לאסור משום ברכה לבטלה?

תשובה: המברך על הלחם חייב לאכול ממנו מעט לכל הפחות, ואם אינו אוכל מהלחם כלל ועיקר, אינו יכול לברך ברכת המוציא לחם מן הארץ רק כדי להוציא את האחרים ידי חובתם, ואפילו בשבת שחייבים לאכול פת, אם אינו אוכל פת בעצמו אינו יכול לברך ברכת המוציא לחם מן הארץ רק כדי להוציא את האחרים ידי חובתן. ורק בשני מקומות התירו לברך לאחרים ברכת הנהנין אף על פי שאינו אוכל עימם, ואלו הן, "ברכת המוציא" באכילת מצה בלילה ראשון של פסח הוא ליל הסדר, (ובדומה לזה, אכילת לחם בלילה הראשון של חג הסוכות בסוכה), וכן ברכת היין של הקידוש, בין של הלילה בין של היום. ברם, אף על פי שאדם שאינו אוכל בעצמו מהלחם אינו רשאי לברך ברכת המוציא לחם מן הארץ כדי להוציא את האחרים ידי חובה, אלא אם כן יטעם חתיכת לחם קטנה, מכל מקום התירו חכמים לברך בעבור הקטנים הגם שאינו אוכל עימם כלל, וזאת כדי לחנכם במצוות. והעיקר להלכה שאפילו הקטנים האלו אינם ילדיו אלא ילדים אחרים לגמרי, רשאי לברך בעבורם ברכת המוציא כדי לחנכם במצוות.

שאלה: אם רוצה אחר בציעת פרוסת ההמוציא, לאכול גם לחם מסוג אחר שיש אצלו, האם צריך לאכול תחילה את כל חתיכת ההמוציא, או שמא אחר שטעם מעט מחתיכת ההמוציא יכול לאכול תיכף גם מהלחם האחר המצוי שם?

תשובה: הגם שמעיקר ההלכה יכול אדם לאכול תיכף אחר טעימת "המוציא" גם מחלות ולחמים אחרים הנמצאים אצלו, מכל מקום טוב ונכון משום חיוב מצוה לאכול תחילה את חתיכת הממוציא שממנה בצעו, ורק לאחר מכן יאכל מלחמים אחרים. וטוב ונכון להשאיר חתיכה קטנה מפרוסת ה"המוציא", ולאוכלה קודם ברכת המזון, כדי שישאר בפיו טעם הלחם שבירכו עליו, וכתבו המקובלים שיש בזה תיקון גדול לשמירת הברית וקדושת היסוד.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

התפוחים באמת טובים

ליד חלון חדרו של רבי חיים מצאנז עמדה אלמנה וסל תפוחים לידה, קולה הצרוד לא ידע ליאות: תפוחים טובים, בזול - צעקה. חלפה שעה ארוכה. ולפתע פרצה בבכי, בכי צרוד וחרישי וקולה הגיע לחדרו של רבי חיים. מה יש? שאל אותה הרבי. ענתה לו האלמנה: היום חולף ועובר, השבת ממשמשת ובאה. ואני - פרוטה לא הרווחתי להכין לעוללי צרכי שבת.

מדוע אין האנשים קונים? שאל הרבי. אומרים שהתפוחים אינם טובים - נאנחה האלמנה. התייצב רבי חיים ליד סל התפוחים, והחל להכריז בקול: תפוחים טובים, תפוחים טובים. מיד נתקבצו כול באי השוק וחטפו את התפוחים ואף שילמו מחיר כפול ומשולש, עד מהרה נתרוקן הכל, נענה הרבי ואמר לאלמנה: ראי נא התפוחים באמת טובים היו, אלא שהבריות לא ידעו על כך.

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי וחכמי ישראל

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת רבנו הגאון החיד"א שליט"א

אסור לגזול לשום מטרה

"אם בַּחֲקֵתִי תִלְכוּ וְאֵת מְצוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְעֲשִׂיתֶם אֹתָם" (ויקרא כ"ו ב')

מבאר האור החיים: מצאנו שהקורבנות שמקריבים בבית המקדש נקראים חוקה, שנאמר בהם "חק עולם", (ויקרא ו' י"א) וכתוב גם "חוקת עולם". והתורה הקדושה רוצה לרמוז לנו להביא את הקורבנות דווקא כמו שה' רוצה, ולא לגזול חלילה ולהביא, ולכן כתוב, "אם בחוקותי תלכו", להביא קורבנותיכם, התנאי שבדבר הוא "ואת מצוותי תשמרו". ולכן אומר לנו כאן הפסוק, "ואת מצוותי תשמרו", שלא יביאו קרבן גזול בכלל, בין שהבעלים התייאשו ממנו, ובין שהם לא התייאשו ממנו, כמו שאמר רשב"י, שכמו שקרבן פיסח אין לו תקנה כי הוא בעל מום, כך קרבן גזול אין לו תקנה. ולכן אמר "ואת מצוותי תשמרו" בלשון רבים, בא לומר, לא להביא קרבן גזול, בכל מקרה, וזה כתוב בלשון "מצוותי" שזה כאילו לשון יחיד, ורק קוראים את זה ברבים, כי השורש של שניהם הוא אחד, והוא "גזל". ולכן כתוב "ועשיתם אותם", כי זה בא לבאר על דרך מה שאמרה הגמ' אמר רבי יוחנן, מהו שנאמר "אני ה' אוהב משפט שונא גזל בעולה" משל למלך שעבר על בית המכס, אמר לעבדיו תנו מכס. שאלו עבדיו, אדונינו המלך, והלא כל המכס שלך הוא? אמר להם ממני ילמדו עובדי דרכים שלא להבריא את עצמם מן המכס, כך גם ה' שונא גזל בעולה, כדי שילמדו כל בני האדם לשנוא את הגזל, והתורה הקדושה כאן רומזת לנו טעם למצווה האמורה שלא יביאו מן הגזל, למה לא להביא מן הגזל? כי "ועשיתם אותם", כלומר, כדי שילמדו את עצמן גם כן לברוח מן הגזל בכל העניינים, כי יאמרו אפילו לשם שמים, אסור לגזול אחד מהשני, כ"ש לא לגזול לעניינים פרטיים, וזה יקרא "מעשה" - ועשיתם אותם, אפילו שזה לא מעשה בפועל, זה רק הימנעות מהעבירה ב"שב ואל תעשה" בכל זאת ה' יתברך מחשיב לנו את זה מעשה.

ר' חיים מקוסוב - כ"ה אייר

חיבר ספר הנקרא "תורת החיים" על סדר הפרשיות בדרך הקבלה. ר' חיים קבע מנהג לעשות ריקודים בכל ליל שבת. הריקודים היו בהתלהבות גדולה והחסידים מעידים "שפניו בערו אז כלפיד אש" ומחשבותיו עמקו מאד מהיחודים שהיה מייחד בשעה זו, ופעם אחת נפל על רגליו ספסל ומחמת הכאב הפסיק לרקוד, לא עבר זמן רב ושוב חזר לרקוד באותה התלהבות. החסידים ניסו להניאו מכך, אך ר' חיים ענה: "סבורים אתם שהפסקתי לרקוד בגלל שכאבו לי הרגליים? מה פתאום כאבו לי הרגליים בגלל שהפסקתי לרקוד".

פרק 2. ברכת הצדיק

הילולת הרשב"י והכנסת ספר תורה

הילולת הרשב"י והכנסת ספר תורה מיוחדת בו טבוע כל שמות הקדושים משמחת תורה. האירוע הוקדש לכבוד ולע"נ בני משפחת מסקלצ'י מנתיבות, סבא, אב ובן תלמידי הרב שנהרגו מפגיעת רקטה בבוקר שמחת תורה

